RHIFEDD

B9

Deunyddiau sampl gweithdrefnol

Profion Rhifedd Cenedlaethol

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Deunyddiau sampl gweithdrefnol: Canllawiau i athrawon

Bydd y profion gweithdrefnol yn cael eu cyflwyno gyntaf mewn ysgolion yn 2013. Mae eitemau sampl wedi cael eu cynhyrchu ar gyfer pob grŵp blwyddyn i ddangos y gwahanol fathau o gwestiynau a fformatau ar gyfer ymateb.

Mae'r eitemau sampl yn cyd-fynd yn agos â'r fframwaith rhifedd ac maent yn adlewyrchu'r galw a ragwelir. Fodd bynnag, nid ydynt yn bapurau cyflawn: bydd nifer y marciau yn y profion yr haf nesaf yn amrywio o oddeutu 28 o farciau ar gyfer y grwpiau blwyddyn is i tua 36 o farciau ar gyfer dysgwyr hŷn. Bydd pob prawf yn para 30 munud.

- ***Sut i ddefnyddio'r eitemau sampl***

Gellir argraffu'r eitemau sampl a'u defnyddio i ymarfer cyn y profion. Yna gellir nodi cryfderau a meysydd i wella arnynt a'u defnyddio fel gweithgareddau dysgu ac addysgu ychwanegol yn y dosbarth, lle y bo'n briodol.

Yn ogystal gellir defnyddio'r eitemau sampl gweithdrefnol fel sail i drafodaeth yn y dosbarth, ac i ddangos technegau prawf da. Mae'r rhain yn cynnwys pwysigrwydd darllen y cwestiwn yn ofalus, ble i ysgrifennu'r atebion, perthnasedd dangos y gwaith cyfrifo i gael credyd rhannol, rheoli amser yn dda a manteision gwirio atebion.

Efallai y bydd athrawon am gefnogi'r dysgwyr drwy drafod dulliau gwahanol o ateb eitemau sy'n werth 2 farc. Er enghraifft, gallai athrawon lungopïo ystod o atebion dienw a gofyn i'r dysgwyr weithio mewn grwpiau bach i roi'r atebion yn eu trefn o'r 'gorau' i'r 'gwaethaf', a nodi nodweddion da pob ateb gan roi rhesymau dros hynny.

- ***Marcio'r eitemau sampl***

Darperir cynllun marcio, sy'n nodweddiadol o'r rhai a fydd yn cael eu defnyddio ochr yn ochr â'r profion byw. Fe'i cynlluniwyd i'w ddefnyddio'n gyflym ac yn deg a cheir canllawiau clir ar pryd a sut i roi credyd rhannol. Mae'r canllawiau marcio cyffredinol yn amlinellu egwyddorion marcio er mwyn hwyluso cysondeb ar draws ysgolion.

1

$37 + \square = 1002$ 1m

$\square - 25.6 = 53.9$ 1m

2

Ysgrifennwch 80% fel degolyn. $\square$ 1m

Ysgrifennwch 0.61 fel canrif. $\square$ % 1m

Ysgrifennwch $\frac{23}{4}$ fel rhif cymysg. $\square$ 1m

---

3 Mae David yn cymryd 1 awr a 30 munud i yrru 63 o filltiroedd o'i gartref i Abertawe.

Beth yw ei gyflymder cyfartalog?

$\square$ milltir yr awr 2m

4

$2 + 2^3 =$ ☐ 1m

$(12 - 9)^2 + 8 \div 2 =$ ☐ 1m

5 Ysgrifennwch **<** , **>** neu **=** ym mhob blwch.

65% ☐ 0.66

0.4 ☐ $\frac{1}{4}$

40% ☐ $\frac{2}{5}$

$\frac{1}{16}$ ☐ 4%

2m

6 Cyfrifwch **arwynebedd** y cylch.

Defnyddiwch $\pi = 3.14$

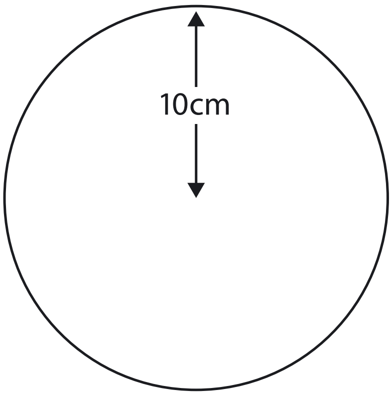

☐ cm^2

2m

7 Cyfrifwch 13.8×0.2

2m

8 Mae Dev ac Anna wedi buddsoddi £500 yr un.

Ar ôl blwyddyn

Dev	**Anna**
£500 wedi **lleihau** 5%	£500 wedi **cynyddu** 15%

Ar ôl blwyddyn, faint **yn fwy** o arian sydd gan Anna na Dev?

£

2m

9

$3^3 - 3^2 =$ ☐

1m

10 Beth yw cyfeiriant pwynt **A** o bwynt **B**?

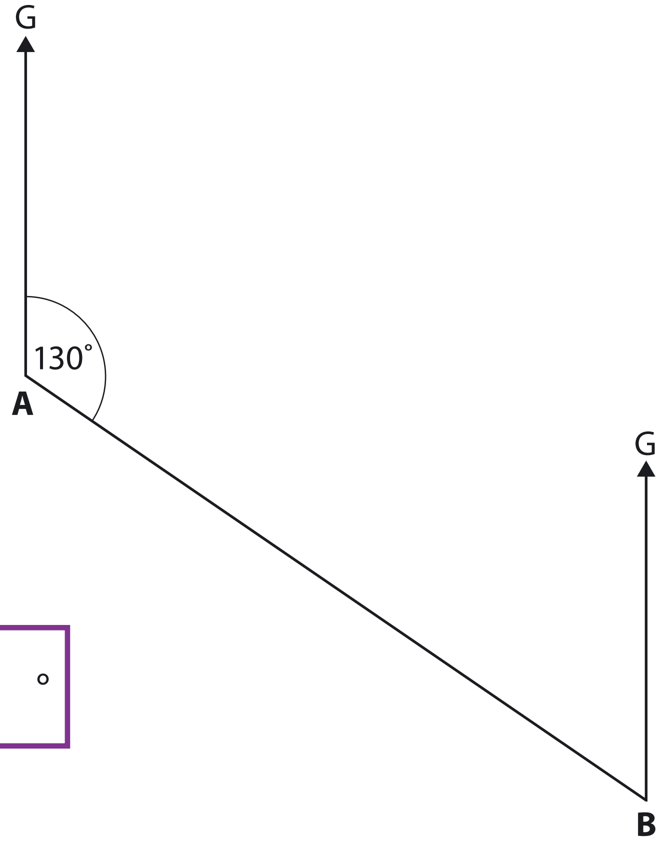

☐ °

1m

11

Cilydd $\frac{5}{6}$ yw ☐

1m

12

$10^4 \times 10^5 =$ ☐

1m

13

£1.48 am
250 **gram**

Faint yw cost 2.75 **cilogram**?

£

2m

14 Cyfriwch 8667 ÷ 27

2m

Deunyddiau sampl gweithdrefnol: Canllawiau marcio

Mae'n bwysig bod y profion yn cael eu marcio'n gywir. Mae'r cwestiynau a'r atebion isod yn eich helpu i ddatblygu dealltwriaeth gyffredin o sut i farcio'n deg ac yn gyson.

- ***Oes rhaid i'r dysgwyr ddefnyddio'r blychau ateb?***

Ar yr amod nad oes amwysedd, gall y dysgwyr roi eu hateb unrhyw le ar y dudalen. Os oes mwy nag un ateb rhaid marcio'r un sydd yn y blwch ateb, hyd yn oed os yw'n anghywir. Fodd bynnag, os yw'n amlwg bod ateb anghywir yn deillio o wall trawsgrifio (e.e. bod 65 wedi cael ei gopïo fel 56), marciwch yr ateb sydd yn y gwaith cyfrifo.

- ***Beth os bydd y dysgwyr yn dewis dull nad yw'n cael ei ddangos yn y cynllun marcio?***

Mae'r cynlluniau marcio'n dangos y dulliau mwyaf cyffredin, ond efallai y bydd dulliau eraill yn haeddu credyd – defnyddiwch eich barn orau. Mae unrhyw ddull cywir, pa mor idiosyncratig bynnag, yn dderbyniol.

- ***Oes ots os bydd y dysgwr yn ysgrifennu'r ateb yn wahanol i'r hyn a ddangosir yn y cynllun marcio?***

Dylai atebion sy'n cyfateb o ran rhifau (e.e. wyth ar gyfer 8, neu dau chwarter neu 0.5 ar gyfer hanner) gael eu marcio fel atebion cywir oni fydd y cynllun marcio'n nodi'n wahanol.

- ***Sut y dylwn i farcio atebion sy'n ymwneud ag arian?***

Gellir dangos arian mewn punnoedd neu geiniogau, ond os bydd sero ar goll, e.e. £4.7, dylid marcio'r ateb yn anghywir.

- ***Sut y dylwn i farcio atebion sy'n ymwneud ag amser?***

Yn y byd go iawn, dangosir amseroedd mewn nifer o wahanol ffyrdd felly dylech dderbyn, er enghraifft, 02:30, 2.30, hanner awr wedi 2, ac ati. Peidiwch â derbyn 2.3 gan fod hyn yn amwys. Dylid defnyddio'r un egwyddor ar gyfer marcio cyfnodau o amser, e.e. ar gyfer dwy awr a hanner dylech dderbyn 2.5 ond nid 2.5pm.

- ***Beth os bydd y dull yn anghywir ond yr ateb yn gywir?***

Oni fydd y cynllun marcio'n nodi'n wahanol, dylid marcio atebion cywir fel rhai cywir hyd yn oed os bydd y gwaith cyfrifo yn anghywir oherwydd efallai y bydd dysgwyr wedi ailddechrau heb ddangos y dull newydd a ddefnyddiwyd ganddynt.

- ***Beth os bydd y dysgwr wedi dangos dealltwriaeth ond wedi camddarllen y wybodaeth sydd yn y cwestiwn?***

Ar gyfer eitem sy'n cynnwys dau farc (neu fwy), os bydd ateb anghywir yn deillio o gamddarllen gwybodaeth a roddir yn y cwestiwn ac nad yw'r cwestiwn yn haws o ganlyniad i hynny, yna tynnwch un marc yn unig. Er enghraifft, os bydd cwestiwn 2 farc yn 86 x 67 a bod y dysgwr yn cofnodi 96 x 67 ac yn rhoi 6432 fel ateb, dim ond un marc y dylid ei roi. Mewn cwestiwn sy'n cynnwys un marc, ni ellir rhoi unrhyw farciau.

- ***Beth y dylwn i ei wneud am waith sydd wedi'i groesi allan?***

Gallwch farcio gwaith cyfrifo sydd wedi'i groesi allan sydd heb gael ei ddisodli gan waith cyfrifo arall os oes modd ei ddarllen.

- ***Beth yw'r gwahaniaeth rhwng gwall rhifol a gwall cysyniadol?***

Gwall rhifol yw un lle y ceir llithriad, e.e. gydag 86 x 67, os bydd y dysgwr yn cyfrifo $6 \times 7 = 54$ o fewn ateb sy'n gywir fel arall. Gwall cysyniadol yw camddealltwriaeth fwy difrifol lle nad oes unrhyw farciau ar gael am y dull, er enghraifft os caiff 86 x 60 ei gofnodi fel 516 yn hytrach na 5160

Deunyddiau sampl gweithdrefnol Blwyddyn 9: Cynllun marcio

C	Marciau	Ateb	Sylwadau
1i	1m	965	
1ii	1m	79.5	
2i	1m	0.8	Peidiwch â derbyn ffracsiynau cywerth
2ii	1m	61%	
2iii	1m	$5\frac{3}{4}$	Peidiwch â derbyn ffracsiynau pendrwm cywerth
3	2m	42 milltir yr awr	
	Neu 1m	Y dull cywir gyda dim ond un gwall rhifiadol	Enghraifft ar gyfer 1m: $63 \div 3 \times 2 = 44$ (gwall)
4i	1m	10	
4ii	1m	13	
5	2m	$<$ $>$ $=$ $>$	
	Neu 1m	Unrhyw dri ateb cywir	
6	2m	$314cm^2$	
	Neu 1m	$\pi \times 100$ neu 3.14×100 i'w weld	
7	2m	2.76	
	Neu 1m	Y dull cywir gyda dim ond un gwall rhifiadol	Enghraifft ar gyfer 1m: $138 \times 2 = 278$ (gwall) felly yr ateb yw 2.78

C	Marciau	Ateb	Sylwadau
8	2m	£100	
	Neu 1m	20% o 500 i'w weld Neu 25 neu 475 i'w weld Neu 75 neu 575 i'w weld Neu Y dull cywir gyda dim ond un gwall rhifiadol	Enghraifft ar gyfer 1m: 1% yw 5 felly 5% yw 20 (gwall) 15% yw 60 felly mae ganddi 60 + 20 = £80 yn fwy
9	1m	18	
10	1m	310°	
11	1m	$\frac{6}{5}$	Derbyniwch gwerthoedd cywerth, e.e. $1\frac{1}{5}$ neu 1.2
12	1m	10^9	Derbyniwch 1000 000 000
13	2m	£16.28	
	Neu 1m	1.48 × 11 i'w weld Neu Y dull cywir gyda dim ond un gwall rhifiadol	Enghraifft ar gyfer 1m: 1.48 × 10 = 14.80 14.80 + 1.48 = 15.28 (gwall)
14	2m	321	
	Neu 1m	Y dull cywir gyda dim ond un gwall rhifiadol	Enghraifft ar gyfer 1m: 27 × 300 = 8100 27 × 20 = 540 27 × 1 = 27 8100 + 540 + 27 = 8667 felly 311 (gwall)

© Hawlfraint y Goron 2013